

योग्य नाश्त्याची निवड

कॉलेजोइंग किंवा नोकरीला जाणारी मुलं एकटी राहायला लागलं, की सकाळच्या नाश्त्याची अबाळ करतात. घर्युती खाद्यपदार्थ मिळणाऱ्या ठिकाणी रोजचा नाश्ता परवडतोच असंही नाही किंवा एका उत्तराविक काळानंतर त्याचा कंटाळाही येतो. तेव्हा सकाळच्या धावपळीतही घरीच, पौष्टिक नाश्ता काय करता येईल, याविषयी...

शिक्षण किंवा कामानिमित्त एकांठे राहायला वेळ अनेकदा मुलांवर येते. अशा वेळी खाण्या-पिण्याची जरा अबाळ्य होते. दोन्ही वेळांचे जेवण बाहेर करता येतं; पण नाश्ता इतक्या सकाळी मिळण्यांचे अवघडत. इत्याचा घर्युती खाद्यपदार्थ मिळणाऱ्या ठिकाणी रोजचा नाश्ता परवडतोच, असंही नाही. तसंच उत्तराविक काळानंतर त्या खाण्याचा कंटाळाही येतो.

तेव्हा नोकरी किंवा कॉलेजला जाण्यार्थी घाईधाईनं नाश्त्यासाठी काय करायंन, असा प्रश्न पडतो. त्यातही हे खाणं दिवसाच्या सुरवातीला असल्यामुळे पौष्टिक असलं पाहिजे, असंही मानतून वाटतं असतं; कारण त्यातूनच दिवसभासाठी ऊर्जा टिकून राहायला असते. सकाळच्या घाईत त्यासाठीचे पर्याय पटपट सुवर्तातच, असं नाही. याचसाठी नाश्त्याचे सकाळच्या घाईत करता येण्यासारखे, तरीही सकस आणि पौष्टिक असे काय पर्याय प्रत्यक्ष करता येतील, याविषयी...

अंडे आणि चटपांी-पोळी रोल

उकडलेलं अंडे, ऑफ्सेट आणि पोळी हा नाश्ता करता येईल. पोळ्या विक आणून ठेवता येतात. हल्ली घर्युती खाद्यपदार्थ मिळण्याची ठिकाणीही वाढली आहेत. तेव्हा अप्यक्षम ग्रेड असलं पाहिजे, असंही मानतून वाटतं असतं; कारण त्यातूनच दिवसभासाठी ऊर्जा टिकून राहायला असते. सकाळच्या घाईत त्यासाठीचे पर्याय पटपट सुवर्तातच, असं नाही. याचसाठी नाश्त्याचे सकाळच्या घाईत करता येण्यासारखे, तरीही सकस आणि पौष्टिक असे काय पर्याय प्रत्यक्ष करता येतील, याविषयी...

दूध मिश्रित पदार्थ

कॉर्नफ्लेक्स आणि दूध, मुसली (एकप्रकारच्या धान्यापासून बनवलेलं असतं) आणि दूध हे एकत्र करूनही सकस असा नाश्ता करता येईल. एक कप दूध गरम करून एक चमचा ओट्स-बदाम-साखर घालून उत्तम पैटीसाठी करता येईल.

चहा आणि नाश्ता

अनेकदा सकाळच्या किंवा संध्याकाळ्या चहाबोरेबर बन्याच जणांना जिरा बटर, बिस्कीट किंवा पोळीचा रोल करून खाण्याची सवय असते. मात्र, केवळ एवढंब खालज ते पोटपर्सिंच रुतंत्र असं नाही. उसता व्हापा पिण्ठी पुस्कळ वेळा नको वाटतं. त्याही हे पुलातच गोडसर पेय असल्यामुळे त्याबोरेबर काहीतरी तिखत, झणझणीत किंवा चमचमीत खावंसं वाटणंही तसं स्वाभाविकच असतं. अशा वेळी खाकारा, ठेपले, शंकरपाळी, परतून केलेला विडाल खाता येईल. वेगवेगळ्या प्रकारचे लाळूही खाता येतील.

रेडी टू कूक

'रेडी टू कूक' पदार्थ घेताना त्यात तेल-तूप-बटर याचं प्रमाण तसंच मिठाचं आणि पदार्थ टिकण्यासाठी वापरलेल्या पदार्थाचं (झीश-शीश-रेडीश) प्रमाण किंवा आहे, हे पाणांना आवश्यक आहे. ते वरचेबर कारण वापरल नव्येत; कारण ग्रेव्हीसाठी झोबरं, काजू इत्यादी पदार्थ वापरलेले असतात. मुगाच्या डाळीची खिंचडी, पुलाव, उपमा इ. काही प्रमाणात वापरलेलं चालेल. तसंच पोषणमूल्य व्यवस्थित मिळाली म्हणून एक कप दूध, दोन फळं, मूळभर सुकामेवा रोज केवळाही घेणं चांगलं. अंजिर, जर्दाळू, बदाम, खजूर, मनुका, बेदाणेही नियमित घ्यावे.

ब्रेडपेसे पोळीचं...

वर उल्लेख केल्याप्रमाणे कोणताही नाश्ता आणि दूध एककृत घायला हरकत करून घर्युती होती त्यातील मिळील. तसंच पोळीवर काकवी घालूनही घेता येईल. लोह मिळण्यासाठी ते उत्तम त-हैंट-हैंटे लाळू, दूध हे उत्तम पौष्टिक पदार्थ आहेत. ब्रेडपेसे पोळी हा पर्याय केवळाही चांगला आहे. मोड आलेली कडणाच्य, कवी किंवा उकडून मीठ-तिखत घालून, पोळीवर, खाक-सावर किंवा ठेपल्यावर पसरून खाता येतील.

मस्त खा

रोजच्या घावपळीतही तुमच्या आरोग्याला सांगेसा, प्रकृतीला योग्य तो नाश्ता निवडून दिवसाच्या महत्वाच्या खाण्याची सुरुवात करा. नाश्ता हा दिवसभर लागणाऱ्या ऊर्जेसाठी असणारा महत्वाचा ज्ञोत आहे. तेव्हा तो कधीही टाळू किंवा चुकवू नका. मस्त खा आणि स्वस्थ राहा!

आरोग्यम्

चना... गर्म!!

आदमी का नहीं, घोडे का खुराक म्हणून चना गरमची पूर्वी टिंगल केली जायची. त्यातही तो खास बबरया पदार्थ नाही, म्हणून 'चाखण्या' पुरताच त्याचा आस्वाद घेणारे अधिक. पण गेल्या काही वर्षांत चना गरम मसालाने मुंबईकरांच्या संध्याकाळ्या हेलंदी चाटीची फर्माईश पुरी केली आहे. भेळपुरी, पाणपुरी, राडा पॅटीसासरख्या जीभेव लाड पुरवण्याच्या चाट्या जोडीला आता 'चना गर्म...' चा आवाज जोर घेतोय.

मंटुगा रोड स्टेशनचा ब्रिज उत्तरून खाली आलं की नारायण गुमाच्या गाडीवरी तोवा गर्दी पाहून 'चना गर्म' चा आवाज बाढल असल्याची खात्री पटले. अड्विचालीस वर्षापूर्वी गुमाजींनी दादरच्या डिसिल्व्हा शाळेसमर चनामसाल्याची गाडी लावायला सुरुवात केली. तेव्हा त्याची रेसिपी आणि पद्धतही वेगळी होती. शाळकरी मुलांच्या तब्येतील झोपेल इतके तिखट आणि अपचन होऊ नये म्हणून घेतीचा माफक ठसका यात असायचा. सकाळच्या वेळी खाण्याची चांगला उत्तम. तसंच पोषणमूल्य व्यवस्थित मिळाली म्हणून एक कप दूध, दोन फळं, मूळभर सुकामेवा रोज केवळाही घेणं चांगलं. अंजिर, जर्दाळू, बदाम, खजूर, मनुका, बेदाणेही नियमित घ्यावे.

मंटुगा रोड स्टेशनचा ब्रिज उत्तरून खाली आलं की नारायण गुमाच्या गाडीवरी तोवा गर्दी पाहून 'चना गर्म' चा आवाज बाढल असल्याची खात्री पटले. अड्विचालीस वर्षापूर्वी गुमाजींनी दादरच्या डिसिल्व्हा शाळेसमर चनामसाल्याची गाडी लावायला सुरुवात केली. तेव्हा त्याची रेसिपी आणि पद्धतही वेगळी होती. शाळकरी मुलांच्या तब्येतील झोपेल इतके तिखट आणि अपचन होऊ नये म्हणून घेतीचा माफक ठसका यात असायचा. सकाळच्या वेळी खाण्याची चांगला उत्तम. तसंच पोषणमूल्य व्यवस्थित मिळाली म्हणून एक कप दूध, दोन फळं, मूळभर सुकामेवा रोज केवळाही घेणं चांगलं. अंजिर, जर्दाळू, बदाम, खजूर, मनुका, बेदाणेही नियमित घ्यावे.

करीत हे वाफाळव्ये चणे या तिन्ही मसाल्यात नीट घोळवले जातात. चिमूभर मीठ, त्यातून विविध अधिक हिस्वा मसाला, स्पेशल लाल चना मसाल्यामध्ये चणे नीट मुरले की, त्यात कच्चा बारीक कापलेला कांदा, टोमेटो, कोथिंबीर, उकडलेला बटाटा-फैरीच्या बारीक तुकड्यांचे मिश्रण यात घातले जाते. छोट्या स्टोच्वर रटरटाच्या चण्यांमधील पाणी घालून पुन्हा एकदा चना गरमवर हात फिरला जातो. टोमेटो, कैरी, लिंगू असे अंबांट वरचे तिन्ही पदार्थ यात घातलेले असले, तरीही चना गरमचा कल हा सोसावण्याचा तिखटाकडे अधिक असतो. शेवपुरी खालून तंत्रांतर शेवटी यज्या पुरुषी घालून तंत्रांतर त्याचा चण्यांचा आसायचा आणी अगदी तीव्र चण्यांचा आसायचा आस्वाद घेतल्यानंतर त्याचा चण्यांचा आसायचा आणी अगदी तीव्र चण्यांचा आसायचा आस्वाद घेतलेले असले तरीही नीट घोळवले जातात. चिमूभर मीठ, त्यातून विविध अधिक हिस्वा मसाला, स्पेशल लाल चना मसाल्याच्या चणीमुळे यात घातलेले असले, तरीही चना गरमचा कल हा सोसावण्याचा तिखटाकडे अधिक असतो. शेवपुरी खालून तंत्रांतर शेवटी यज्या पुरुषी घालून तंत्रांतर त्याचा चण्यांचा आसायचा आणी अगदी तीव्र चण्यांचा आसायचा आस्वाद घेतलेले असले तरीही नीट घोळवले जातात. चिमूभर मीठ, त्यातून विविध अधिक हिस्वा मसाला, स्पेशल लाल चना मसाल्याच्या चणीमुळे यात घातलेले असले, तरीही चना गरमचा कल हा सोसावण्याचा तिखटाकडे अधिक असतो. शेवपुरी खालून तंत्रांतर शेवटी यज्या पुरुषी घालून तंत्रांतर त्याचा चण्यांचा आसायचा आणी अगदी तीव्र चण्यांचा आसायचा आस्वाद घेतलेले असले तरीही नीट घोळवले जातात. चिमूभर मीठ, त्यातून विविध अधिक हिस्वा मसाला, स्पेशल लाल चना मसाल्याच्या चणीमुळे यात घातलेले असले, तरीही चना गरमचा कल हा सोसावण्याचा तिखटाकडे अधिक असतो. शेवपुरी खालून तंत्रांतर शेवटी यज्या पुरुषी घालून तंत्रांतर त्याचा चण्यांचा आसायचा आणी अगदी तीव्र चण्यांचा आसायचा आस्वाद घेतलेले असले तरीही नीट घोळवले जातात. चिमूभर मीठ, त्यातून विविध अधिक हिस्वा मसाला, स्पेशल लाल चना मसाल्याच्या चणीमुळे यात घातलेले असले, तरीही चना गरमचा कल हा सोसावण्याचा तिखटाकडे अधिक असतो. शेवपुरी खालून तंत्रांतर शेवटी यज्या पुरुषी घालून तंत्रांतर त्याचा चण्यांचा आसायचा आणी अगदी तीव्र चण्यांचा आसायचा आस्वाद घेतलेले असले तरीही नीट घोळवले जातात. चिमूभर मीठ, त्यातून विविध अधिक हिस्वा मसाला, स्पेशल लाल चना मसाल्याच्या चणीमुळे यात घातलेले असले, तरीही चना गरमचा कल हा सोसावण्याचा तिखटाकडे अधिक असतो. शेवपुरी खालून तंत्रांतर शेवटी यज्या पुरुषी घालून तंत्रांतर त्याचा चण्यांचा आसायचा आणी अगदी तीव्र चण्यांचा आसायचा आस्वाद घेतलेले असले तरीही नीट घोळवले जातात. चिमूभर

बालकांऱ्यादर पालकांनी संस्कारांचे महत्व समजाणे अत्यंत गरजेचे

हुदैवाने पालकांचे वागणे मुलांना
मनकारात्मकतेकडे ढकलत आहे. मुलांमध्ये
चिडचिडेपणा, हट्टीपणा, अयोग्य वागणूक यासह
आरीरिक आणि मानसिक आरोग्याच्या समस्या
सातत्याने वाढत आहेत. जन्मावेळी बालकांचा
अपुरा विकास, कुपोषण, अपंगत्व यासारख्या
समस्याही वाढत आहेत. आधुनिकतेच्या
वावाखाली आपण आपल्या चांगल्या गोषी,
संस्कार, विचार विसरून वाईट गोर्झीमध्ये गुरफून
जगणे कठीन केले आहे. अनेक पालकांना किंवा
प्रातील बडिलधार्यांना आपल्या मुलांसमोर कसे
वागावे हे देखील कळत नाही, त्यामुळे कुटुबात,
समाजात, देशात आणि जगात समस्यांचा डोंगर
उभाराहातो. मुलं रडतात, म्हणून त्यांना मोबाईलचं
त्यासन लावल जात, मुलं हृष्ट करतात, म्हणून
त्यांना जंक फूड खायला दिलं जात. मुलांच्या
मानसिक आणि शारीरिक आरोग्यासाठी
हिनिकारक असलेल्या वस्तु आणि खाद्यपदार्थ
यांना प्रेमाने पुरवले जातात आणि आजची पिढी
झूप बिघडलेली असून पालकांचे अजिबात ऐकत
नाही, असे खुद पालकच सांगतात. संस्कृतीहीन,
असंवेदनशील, नैतिकताहीन आणि स्वार्थी
समाजाचा आपण अविभाज्य घटक बनलो
आहेत.

वावर्षी, शिक्षक दिनानिमित्त, एका शाळेतील
सांस्कृतिक कार्यक्रमाचा भाग म्हणून लहान मुली
मृत्यु करतानाचा विहिंडिओ सोशल मीडियावर
हायरल झाला. तो विहिंडिओ पाहून मला आश्चर्य
वाटले, ६-७ वर्षांच्या शाळकर्ऱी मुली फिल्मी

तात, श्रेये बाळगतात आणि टोळ्यांमध्ये बिघडवतात, अनेकदा आई-बडील घरातील

रतात. छोट्या-छोट्या गोर्टीवर लदायला आर होतात. कितीही महांगडे शिक्षण दिले तरी मुंना योय्य वळण मिळत नाही, विद्यार्थ्यांमध्ये प्रमाणस्पद भाषा, शिक्षीगाल आणि अपशब्द प्ररण्याचे प्रमाण अतिशय वाढले आहे. गंभीर शांतीमध्ये अल्पवयीन मुलांचा सहभाग सत्याच्या बातम्या आपण अनेकदा वाचतो, नंतो. खून, बलात्कार, चोरी, दरोडे, अंमली वार्थांची तस्करी आणि प्राणघातक हल्ले अशा नेक टोव्यांमध्ये अल्पवयीन मुलांचाही सहभाग होते. नुक्तेच मध्य प्रदेशातील छतरपूर येथे एका लेल्ये विद्यार्थ्याने आपल्या प्राचायांची गोक्या डून हत्या केली. काही मुली आणि मुले हड्ड पूर्ण झाल्यास पालकांना देखील मारण्यास भीत रीही; ही मुले जन्मत: गुंहेगार नसतात, नकांच्या बेजबाबदारपणामुळे आणि काळजीपणामुळे ते मुलं गुंहेगार बनतात. पण संपूर्ण समाजासाठी धोकादायक ठरतात. तेन पिंडीच्या बहुतेक महिलांना घरी जेवण वायला आवडत नाही, म्हणून त्यांना नेहमीच वेष्ट जेवणासाठी हॉटेल मध्ये जावे लागते. गोराता आवश्यक पोषक तत्वे मिळत नाहीत, मुळुळे तब्येत नेहमीच खराब राहते, मुलांनाही देहचे खाण्याची सवय लागते. आजारपण तत्वाने वाढत आहेत. मुलांना स्वतःचे बेर-ईंट कळत नाही, पण पालकही आपल्या गांवर नियंत्रण ठेवत नाहीत, उलट ते त्यांना मोठ्यांशी अमानुषपणे वागवतात, पण तेच पालक आपल्या मुलांकडून आदर्श चारिस्त्राची अपेक्षा करतात. आपल्या सुसंस्कृत समाजात मुले लग्नाआधीच आपल्या कुटुंबापासून विभक्त झालेले किंवा वडीलधान्यांना, आई-वडिलांना वृद्धाश्रमात सोडून गेल्याचे पाहायला किंवा ऐकायला मिळत नाही, पण लग्नांनंतर कुटुंबापासून वेगळे होणे ही आता सामान्य गोष्ट झाली आहे. आयुष्याच्या शेवटच्या टप्प्यात जेव्हा ही असहाय्य वृद्ध व्यक्ती अशक्त शरीराने जीवनसंघर्षाशी द्यूंजत असते, त्याच क्षणी त्यांना आपल्या प्रियजनाच्या आधाराची सर्वाधिक गरज असते आणि त्याच क्षणी ते त्यांना सोडून जातात. आजच्या आधुनिक वातावरणात जिथे अनेक सुख-सुविधा आहेत, पण या आधुनिकतेत माणसांने आपला आनंद, शांती, समाधान, नैसर्गिकता आणि निरागसता गमावली आहे. माणूस इतका खालच्या पातल्यीवर गेला आहे की अनेक वेळा माणसांचा स्वार्थ पाहून असे वाटते की, त्याच्यापेक्षा पशु-पक्षी श्रेष्ठ आहेत, जे स्वतःच्या फायद्यासाठी दुसऱ्यांचे जीवन उद्दूस्त करत नाहीत. फॅशन आणि आधुनिक जीवनशैलीमुळे आपण आपली संस्कृती विसरत चाललो आहोत. गुंहेगारी, भ्रष्टाचार, पदाचा आणि सतेचा दुरुपयोग, प्रदूषण, भेसल, सर्वत्र राजकीय हस्तक्षेप, अश्लीलता, खोटेपणा, दिखाऊपणा, भेदभाव, फसवणूक, अमली अनेक आणि लहान गरल्प्रेरणा ताणात. आणि वाईट वाहून सतत देणे, नेहमीच किंवा करणे पालक घेतला मार्पित, जेणेव समजेवा वातावरण एकदा करण्यात त्या आयुष्य आधुनिक आणि पोचावाची होऊन

वातावरणात मनःशांती मिळवणे हा एक भ्रम पालकांना मुलांच्या अत्यावश्यक गरजा नात्याचा हड्डीपण्यायातील फरक समजत नाही. मनपणापासूनच महागडे छंद, हड्डीपणा, टॉड-बॉयफ्रेंडच्या नात्याचा टॉडं, टणाव, आधुनिकता, खोटा देखावा, चित्रपट आणि सोशल मीडियाचा मुलांच्या मनावर होणारा प्रभाव यामुळे चुकीच्या गोर्झीकडे आरक्षण त्यांचे जीवन विशारी झाले आहे. पालक व्यस्त राहणे, मुलांच्या दिनवर्येकडे लक्ष न मुलांवर ताबा नसणे, मुलांच्या चुकांकडे तुर्लक्ष करणे, केवळ महागडी उपकरणे भौतिक सुविधा देणे, मुलांचे अवाजीलाड आणि त्यांची प्रत्येक इच्छा पूर्ण करणे कांनी केवळ यालाच जबाबदारी समजून आहे. पालक मुलांसमोर आदर्शवादी दर्शकाची भूमिका बजावत आहेत का? रुक्ण मुलांना संस्कार, शिक्वण, जबाबदारी गत. मुलांचे योग्य संगोपन आणि पोषक वरण योग्य वेळी देणे अत्यंत आवश्यक आहे.

वेळ निघून गेली की पश्चातप याशिवाय काहीच उरत नाही, मग चुकीचे परिणाम त्या व्यक्तीला व्याखर भोगावे लागतात. पालकांनी निक व्हावे पण केवळ विचाराने तोच विचार पुढच्या पिढीपर्यंत वला पाहिजे. पालकांनी जागरूक मुलांना सुसंस्कृत बनवले तर

आई-वर्डील किंतीही व्यस्त असल, गरीब असो वा श्रीमंत, आपल्या मुलांसाठी वेळ काढणे हा पालकांची जबाबदारी असते. आजची मुळ उद्याच्या देशाचे उज्ज्वल भविष्य आहेत, मुलां जितके चांगले संस्कार मिळतील तितका देख अधिक चांगला आणि मजबूत होईल. पालकांच्या चुकांची शिक्षा मुलांना भोगावी लानवे. मुले पालकांच्या वर्तनाचे अनुकरण करतात म्हणून पालकांचे वर्तन नेहमी मुलांसमोर अनुकरणीय असावे. मुलांना उत्कृष्ट वाणगांधी आणि पोषक वातावरण प्रदान करा. मुलांचंगल्या वाईटाट फरक करायला शिकवा दुर्बलांना मदत आणि शिंयांचा आदर करण्या शिकवा. मुलांना पैसे कसे कमवावये शिकवण्यापूर्वी पालकांनी त्यांना प्रामाणिकपणे आनंदी जीवन कसे जगावये हे शिकवले पाहिजे देशातील उद्याच्या पिढीचे भविष्य आपालकांच्या हातात आहे, त्या पिढीला सुसंस्कृत आणि सक्षम बनवा. सुसंस्कृत पालक संस्कारशील मुले घडवू शकतात आणि त्यांना उज्ज्वल भविष्यासाठी सक्षम बनवू शकतात.

डॉ. प्रितम भि. गेडाम
(असीस्टेंट प्रोफेसर)
+08237897089
prit00786@gmail.com

rit00786@gmail.com

आंतरराष्ट्रीय धन्यवाद दिन दरबर्षी ११ जानेवारी रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस व्यक्तीच्या जीवनात धन्यवाद या साध्या परंतु प्रभावी शब्दाचे महत्त्व अधोरेखित करण्यासाठी आहे. धन्यवाद हा शब्द केवळ आदर व्यक्त करण्यासाठी नाही तर सकारात्मकता आणि कृतज्ञतेची भावना व्यक्त करण्यासाठी उपयोगी आहे. आपल्या दैनंदिन जीवनात अनेकलोक आपल्यासाठी काढी ना काढी करतात त्यांना साध्या धन्यवादाने

सन्मानात रकणे त्याच्या प्रयत्नाचा दखल घंटल्याचा सकत असता. या दिवशी लोक आपल्या कुटुंबीय, मित्र, सहकारी, आणि इतरांना त्यांच्या सहाय्याबद्दल किंवा समर्थनाबद्दल आभार मानातात. विविध ठिकाणी या निमित्ताने खास कार्यक्रम, संदेश लिहिणे आणि भेटवस्तु देणे असे उपक्रम राबवले जातात. आंतराष्ट्रीय धन्यवाद दिन आपल्याला स्मरण करून देतो की जीवनात छोट्या गोष्टीचे कौतुक करणे महत्वाचे आहे. कृतज्ञतेच्या या साध्या भावनेने नातेसंबंध अधिक मजबूत होतात आणि समाजात सकारात्मक वातावरण निर्माण होते.

संतांनी शब्दांचे महात्म्य वर्णन केल्याचे आढळून येते. हीन, दीन, दुःखी, निरुत्साही आणि अडचणीत सांपडलेली व्यक्ती केवळ गोड, प्रेमल, सांत्वनदर्शक आणि धीर-गंभीर शब्दाने समाधानी व प्रोत्साहित होत असते. म्हणून जगद्वद्य जगद्वूरु संतशिरोमणी तुकारामजी महाराज अभगातूस सागतात-

आम्हा धरी धन शब्दांचीच रत्ने

शब्दाचार शब्द, यत्न करु
शब्दचि आमच्या जीवाचे जीवन
शब्दचि वाटूधन, जन लोका
अशक्यप्रयाप्य वाटणारे कामही आर्जव, विनवणी, नग्र प्रार्थना, गोड
प्रार्थने यांने येते तर तेते यांना वाटणारा यांना उत्तमता

शब्दामुळे शक्य हा ऊन जात. तर तच काम कडवट, उद्घट, कुवचनान वाया जाते, विघटते. म्हणून नेहमी इतरांशी प्रेमपूर्वक सवाद साधला पाहिजे. म्हणून संतत्रेष कबीर साहेब आपल्या अवीट दोहातून फर्मावितात-

शब्दात का हात न पाव
एक शब्द करे औषधी,
दूजा करे धाव
जीवनात नेहमी धन्यवादाचेच शब्द अंगवळणी पडावेत, त्याची जीभेला
व तोंडला सवय जडावी, म्हणून धन्यवाद दिन साजारा करणे, आज
गरजेचे झाले आहे.
जागतिक धन्यवाद दिनाच्या सप्ताहभर सर्व भावाबहिर्णीना हार्दिक हार्दिक

शुभच्छा जा.
संकलन व सुलेखन
श्री कृष्णकुमार आनंदी—गोविंदा निकोडे गुरुजी.
रामनगर वॉर्ड, गडचिरोली.
फक्त व्हाँट्सअॅप १४२३७१४८८३.

आजची युवा पि

असातारा आहे. केवळ मानवजातीच्या सुख-दुखाशी नव्हे, तर समस्त चराचर सृष्टीशी तादम्य पावलेले रामकृष्ण परमहंसासारखे अनेक तेजस्वी सत्पुरुष आजही या समाजात निर्माण होत आहेत. एकदा तर एका गाईला चाबाकाचे फटके बसत असलेले पाहुन रामकृष्णाच्या तेंडून वेदनेचे चित्कार बाबर पडले. इतकेच नव्हे तर, त्याच्या पाठीवर तुला दिली आहे. त्याच्या जोरावर तूहिं धर्म आणि तत्त्वज्ञान यांचा जगभर प्रसार कर, आपल्या राष्ट्राचा उद्धार कर! एवढे बालून १५ ऑगस्ट १८८६ रोजी रामकृष्णांनी जगाचा निरोप घेतला. सर्व भारत फिरून बधावा अशी त्यांना इच्छा झाली. त्याप्रमाणे ते प्रवासाला निघाले. काशी, अयोध्या, गया, आग्रा, बन्दावन असे करत करत सर्व

वल्हांहा उठले. एकदा तर हिरव्यागार कुरणात चरत असलल्या बलाच्या खुराच्याहा ठस त्यांच्या छातीवर उमटलेले दिसले. आत्मज्ञानाचा उपदेश करणाऱ्या आपल्या येथील थोर पुरुषांची तादाम्यवृत्ती कोणत्या थरापर्यंत पोचली होती, हेच यावरुन स्पष्ट होईल. ब्राह्मण समाजाच्या प्रभावामुळे नरेंद्र ब्राह्मण समाजाकडे आकृष्ण झाले. त्यात मूर्तिपूजा नव्हती अंधश्रद्धा नव्हती, कर्मकांड नव्हते, स्त्रीयांनांशिक्षण दिलेपाहिज. हे विचार ऐकून त्यांच्या मनात गोंधळ माजला देव खरच आहे कीनाही ? असल्यास कोठे भेटेल ? त्याची भेट कोण घडवू शकेल ? अशा नानाविध प्रश्नंगांनी, विचारांनी त्यांचे मन अस्वस्थ झाले. ब्राह्मण समाजाचे नेते देवेन्द्र यांनी त्यांच्या प्रश्नांचे समाधानकामक उत्तर ही देऊ शकले नाहीत. तेव्हाकांले जेप्राचार्य हेस्टीयांनी त्यांनारामकृष्ण परमहंसयाच्याकडे पाठविले. रामकृष्ण परमहंसानी तीक्ष्ण दृष्टीने त्यांच्या डोळ्यांकडे पाहिले. ते आपल्या भक्तांना म्हणाले हा नरेंद्र मानवजातीच्या उद्धारासाठी जन्मला आहे, तो हिंदू धर्म आणि विद्युस्थानची मान सांचा जगात उंचावेल ! नरेंद्राला ते खेरे वाटेना. त्याने रामकृष्णांना विचारले, तुम्ही देव पाहिला आहे का ? नरेंद्राने विचारले, तेव्हा तुझ्या मनाला द्यावाच्या भेटीची तल्मल लागेल तेव्हा रामकृष्ण म्हणाले. ह्यावर त्यांचा विश्वास बसेना, तेव्हा रामकृष्णांनी त्यांच्या हदयाला स्पर्श केला. त्याचबोराबर सर्वत्र तेजाचे लोळ सर्वत्र उठले. प्रकाश पसरला. नरेंद्राच्या हदयातही प्रकाश पसरला. त्यांना सर्वत्र परमेश्वरच दिसू लागला ! तेव्हापासून नरेंद्र रामकृष्णांचे पटिशिष्य म्हणुन ओळखल्या जाऊ लागले. त्यांच्या मध्ये असलल्या बुद्धिचातुर्यानि, ओजस्वी वारीने जनमानसावर प्रभाव पाडू शकले. तेव्हापासुनच जमाव त्यांच्या पाठीमारो असायचा. कारण त्यांनी रामकृष्ण परमहंसाचे शिष्यात्व पत्तकरले होते.

बंगाली व इंग्रजी भाषेवर प्रभुत्व असलेले नरेंद्र अभ्यासूक्तीव विंधु धर्माविषयी चिकित्सक वृती तत्त्वज्ञान यांची सांगड घालतानांना ते कधीही विचलित झाले नाहीत. लहानपणायासून पुराण, रामायण-महाभारत मुद्दाएकप्रणीतीखुप आवडहोती. रामायण-महाभारतातील प्रसंग सागुण त्यांच्या मनावर कोरीव असे काम केले. त्यामुळे त्यांनी खुप हुशारीने उपरोक्त प्रसंग आत्मसात करून त्याचा व्याख्यानातून देशोदेशी प्रचारव प्रसार केला. त्यामुळे त्यांची विद्वद्वात किंती प्रधर होती, यावरुन सिद्ध होते. एका वर्षात त्यांनी अमरकोश पाठ केला. यावरुन त्यांची बुद्धि किंती तल्लख होती यांची कल्पना येते.

जागतिक इतिहास, संस्कृत, तत्त्वज्ञान हा विषयांचा त्यांनी अभ्यास केला. ते नेहमी विवेकवादाचा पुरस्कार करणारे असल्यामुळे विवेकवादाने माणुससमृद्ध होतो, अशी त्यांची धारणा होती. कारण माणुस विवेकवादाने सत्यापर्यंत पोचतो ते यावरुन लोक पुढे त्यांना स्वामी विवेकानंद म्हणून लागले. त्यांनी १८९० साली रामकृष्णांच्या पली शारदादेवी यांचा आर्शीवाद घेतला. ते मठातून बाहेर पडले, स्वामी विवेकानंद कन्याकुमारीला पोहचले. तेरीत देवालयात त्यांनी ध्यानासाधना सुरु केली. त्यांना रामकृष्णांनी साक्षात दर्शन दिले व अर्मिकेत भरणाऱ्या जागतिक धर्म संसदेस जाण्याची आज्ञा केली.

नरेंद्राला गुरुकृष्ण योग्य मार्ग मिळाला होता आणि म्हणुन त्या मार्गानेच जाण्याचा पक्का निर्धार केला होता. थोड्याच दिवसांनी

प्रविन बागडे, नागर
मो.नं. ९९२३६२०९
ई-मेल
pravinbagde@gmail.com

www.bagdas@gmail.com

मिळवून देण्यासाठी सरकार काही ठोस प्रयत्नही करताना दिसत नाही. या तरुणांच्या वापर केवळ मते मिळवण्यासाठीच केला जात आहे असेच दुर्दैवाने म्हणावे लागेल. तरुणांच्या हाताला काम मिळणे ही काळाची गरज आहे कारण तरुणांच्या वापर काम निश्चित नाही. तरुणांच्या वापर काम मिळणे ही काळाची गरज आहे कारण

विश्वासा होता. तरुणच आपल्या देशाचे भार्याविधाते आहेत असे ते म्हणत. तरुणांकडे असलेल्या ऊर्जेचा उपयोग देशकार्यासाठी करून घ्यावा असे त्यांचे होते. पण आज तरुणांसमोर अनेक आव्हाने आहेत. सर्वां मोठे आव्हान हेते बेरोजगारीचे. आजचे तरुण उच्चविद्याविभूषित हेत. हुशार आहेत. ज्ञान, विज्ञान, तंत्रज्ञान, कला, डा, साहित्य अशा सर्वच क्षेत्रात आजचे तरुण प्रेमर आहेत. देशासाठी काहीतरी करून बवण्याची जिव त्यांच्याकडे आहे. शिक्षण आणि म करण्याची उर्मी असूनही त्यांच्या हाताला नगार नाही. पदव्यांचे भेंडोळे घेऊन तरुण जागो जागी फिरत आहेत मात्र त्यांना करी मिळत नाही. सरकारी नोकर भर्ती बंद आहे. खाजगी क्षेत्रात नोकरी घेऊन नाही. ज्यांना आहे त्यांना नोकरी टिकवणे मुश्किल झाले आहे. स्वतःच वसाय, उद्योग करायचा म्हटले तर भांडवल नाही. शेतीही बेरबरवाशी झाली हे त्यामुळे आजचे तरुण हताश झाले आहेत. या हताश तरुणांना धीर देऊन नारोजगार देण्याएवजी राजकीय नेतेत्यांना पफोडे विका असे म्हणून त्यांच्या ब्रेवेवर मीठ चोळत आहेत. रोजगार नसल्याने तरुणांमध्ये प्रचंड निराश असली आहे. नैरश्यातून काही तरुणांनी आत्महत्येचा मार्ग स्वीकारला आहेत. काही तरुण व्यसनांच्या आहारी गेले आहेत. ज्या तरुणांच्या जोरावर आपण नासता होण्याची स्वने पाहत आहोत तोच तरुण रोजगार नसल्याने आपले वन अकाली संपवत आहे तर काही तरुण व्यसनांच्या आहारी जात आहेत हे दून मन खिन्ह होते. रोजगार मिळत नसल्याने तरुणांच्या मनात व्यवस्थेविरुद्ध असंतोष आहे. या असंतोषाचा भडका होण्याआधीच सरकारने तरुणांना रोजगार मिळवून देण्यासाठी ठोस धोरेण आखावे. जर या तरुणांच्या मनातील

अधिक आहे. त्यांच्या शिक्षणाचा, त्यांच्यातील ऊर्जेचा समाजाला, देशाला उपयोग होण्याएवजी ती ऊर्जा वाया जाण्याचीच शक्यता अधिक आहे. या तरुणांच्या शिक्षणाचा व ऊर्जेचा देशायासाठी उपयोग व्हायला हवा. त्यांचा उपयोग जर देशकायासाठी झाला तर आपल्याता महासत्ता होण्यापासून कोणीही रोखू शकणार नाही. आजची तरुणाई हीच आपली शक्ती आहे. या शक्तीचा वापर व्हायला हवा. जगात सर्वांत जास्त तरुण भारतात आहे. जगात चिननंतर सर्वांत जास्त लोकसंख्या भारतात पाहिजे. या संधीचे सोने करून तरुणांच्या हाताला रोजगार दिल्यास भारत महासत्ता बनेल यात शंका नाही. आजच्या तरुणाना जग सुंदर शात असावे असे वाटते. गरिबी, भ्रष्टाचार त्यांना नको आहे. प्रजासत्ताक राष्ट्रवर त्यांची निष्ठा आहे. आपण समोरच्याला समजून न घेता त्याचा दुस्वास कसा करू शकतो? या प्रश्नाचे उत्तर शोधण्याचे ते सतत प्रवत्न करीत असतात. त्यांना एक स्थिर व सुरक्षित अर्थव्यवस्था हवी आहे. आपल्या आजूबाजूच्या परिसराबाबत ते तितकेच जगृत असतात. संपत्तीकधीतीरी संपून जाईलत्यामुळे तिचा जपून वापर करण्यास ते प्राधान्य देतात. थोडकात सांगयाचे तर आजचा तरुण जबाबदार आहे, तो आपल्या शिक्षणाकडे गाभीवयि पाहत आहे. याचवेळी पैशांपेक्षा आनंद महत्वाचा असल्यामुळे तो आपल्या आवडीनुसार करियर निवडण्यास प्राधान्य देतोय त्यामुळे आपण जे काही काम करीत आहे त्यासाठी लोकांनी आपल्याकडे मानाने पहावे अशी त्यांची इच्छा आहे. आपल्या देशातील ६९ टक्के तरुणांना ठारप विश्वास आहे की पैसे त्यांच्यासाठी आनंदविकल आणु शकत नाही तर ८० टक्के तरुणांना पैशांपेक्षा कला, ७९ टक्के तरुणांना पैशांपेक्षा शिक्षण

स्वनु : शेतीलील काही भाग फिल्म शुरूंग साठी ले असता हे उत्पन्न शेतीचे उत्पन्न समजावे ? संबंधित उत्पन्नावर टक्कस लागतो का ?

वर्ताआधी आपण सोऱ्या भाषेत प्रश्न समजून घेऊ कराऱ्यास शेती आहे आणि शेतातील काही नाहा, हे उत्पन्न बिजनस हाणून मानव्यात यावा. येच करदात्याचे म्हणणे कोर्टी ने मान्य केले नाही. असाच प्रश्न कमिशनर ऑफ इन्कमटॅक्स विरुद्धवी.

सीए. गोविंदप्रसाद एस. मुंदडा
सीए. आकाश जी. मुंदडा

गया शेतकऱ्याने एका फिल्म किंवा टेलीविजन रिअल बनवण्याच्यास करार करून वापरण्यास लेले आहे. या बदल्यात करदात्यास फिल्म कंपनी दून मोबदला दिला जातो. या मोबदल्यासुपी नंधनास शेतीचे उत्पन्न मानावे लागेल किंवा ही, असा याचा सोपा अर्थ आहे. हा प्रश्न जच्या काळात अत्यंत महत्वाचा बनला आहे. चे कारण असे की पूर्वी फक्त एकच राष्ट्रीय चैनल ते परंतु आता हजारो चैनल झाले असुन त्यावर नेक सिरियल्स दाखवले जातात. पर्यायाने अनेक गी शुटिंग चा व्यवसाय चालो व शेती मालकास अनेकांना या मार्गानि पैसा मिळतो. असाच प्रसंग दास हायकोर्टसमोर बी. नागीरेड्डी विरुद्ध मिशनर ऑफ इन्कमटॅक्स (२००२) २५८ ITR १९४ या केस मध्ये आला. त्यात उच्च न्यायलयाने नागीरेड्डी (१९८४) १४७ ITR ३३७ मध्ये आला ज्यात जे. रत्नम हे सुद्धा यांच्यापैकी भागीदार होते. त्यात कोर्टने असा दृष्टीकोन विचारात घेतला की जर शेती म्हणजे एखादी मालमत्ता ही भाड्याने दिली असेल तर त्याच्यापासून मिळालेले उत्पन्न हे विजनेस उत्पन्न असते की नाही, हे त्याच्या-त्याच्या विशिष्ट परिस्थितीवर अवलंबून असते. कोर्टने पुढे असे ही सांगितले कोणतीही मालमत्ता जन्मापासून (म्हणजे सुरुवात पासुन) कर्माशील मालमत्ता नसते. हे सगळे फिल्म निर्माता, डीस्ट्रीब्युटर, एकसीबीटर किंवा स्टुडीओच्या मालकाच्या विशिष्ट परिस्थिती वर अवलंबून असते. या मुळे सर्व परिस्थिती बघुनच एखादे उत्पन्न शेतीचे आहे किंवा बिजनेसचे आहे. याचा सखोल विचार करायला गवत आणि विशेषत: शहरात अनेक शेतकऱ्याहास आहे आणि त्या पासुन मिळालेले उत्पन्न हे शेतकरी, शेतीचे उत्पन्न मानतो जे कितपत आहे. या विषयाचा अस्यासरुपी चर्चा करताना निर्दर्शनास येते की कर निर्धारण २००१-०२ अर्थसंकल्पात एकस्ट्यूनेशन नं २ जोडण्यात अत्यात स्पष्ट म्हटले आहे की शेतीच्या ज असलेल्या बिल्डींग किंवा जमीनीचे उत्पन्न हे व्यतिरिक्त दुसऱ्याही कुठल्याही उद्देश्यासाठी वागेलेल्या साधनापासून मिळालेले उत्पन्न असेल उत्पन्न शेतीचे उत्पन्न म्हणून मानले जाणार नाही. पुढील आठवड्यात आपण याच विषयावर न चार्चारुपी अभ्यास कराणार आहोत जे संबंध शेतकऱ्याना व्यवहारात खूप फायद्याचे अ दुसऱ्या इतत करदात्यांना व्यावहारिक ज्ञानाची

झी टीव्हीचे कलाकार लोहरीसाठीच्या त्यांच्या आवडत्या आठवणी आणि योजना थोर करताआहेत!

मुंबई, १५ जानेवारी : भारत हा अनेक परंपरा आणि संस्कृतीचा समावेश असलेल्या समुद्र विविधतेसाठी ओळखला जाणारा देश आहे. विशेषत: उत्तर आणि पश्चिम भारात लोहरी हा मोठ्या प्रमाणावर साजरा केला जाणारा सण आहे. लोहरी हा एक सांस्कृतिक दृश्या महत्त्वाचा आणि आनंदाचा सण आहे जो प्रामुख्याने भारताच्या उत्तरेकडील प्रदेशांमध्ये, विशेषत: पंजाबमध्ये साजरा केला जातो. पंजाबमध्ये, याला लोहरी म्हणतात आणि पवित्र शेकोटीभोवती हासाजरा केलाजातो. लोक उत्तमपिकासाठी कृतज्ञता व्यक्त करतात आणि येत्या वर्षात समुद्रीसाठी आशीर्वाद घेतात. हा लोकप्रिय पंजाबी लोक उत्सव बहुतेक वेळा हिवाळ्यातील संक्रांतीशी जोडलाजातो. जमाई नं. १ मधील सिमरन कौर, जगपति-एक नई सुबहमधील आर्य बब्बर, भाष्य लक्ष्मी मधील रोहित सुचाति, जाने अनजाने हम मिले मधील आयुषी खुराना, कैसे मुझे तुम मिल गए मधील अर्जित तनेजा आणि वसुधा मधील प्रिया ठाकूरहे या शुभ सोहळ्याचे महत्त्व आणि उत्सव याबद्दल आपले मतसंगत आहेत.

झी टीव्हीच्या जमाई नं. १ मध्ये रिडीची भूमिका साकारणारी सिमरन कौर म्हणाली, लोहरी हा माझ्यासाठी नेहमीच एक खास सण राहिला आहे, हिवाळ्यात तो उबदार मिठीसारखा वाटतो! मला आठवतं की लहानपणी मी माझ्या कुटुंबासोबत आगीभोवती जमत असे, पांसारिक गाणी गात असे

आणि पॉपकर्न आणि शेंगदाणे आगीत टाकत असे. क्षणांचा अनंद आजही माझ्या हृदयात आहे. आजही मी त्याच उत्साहात, माझ्या प्रियजनांसोबत, या उंचेआ अनंद घेत, मस्ती करत लोही साजरी रते. या काळात खायला माझा आवडता पदार्थ जक आहे, त्याचा गोडवा हा सणाचा एक भाग गटतो. लोहीम्हणजे केवळ परंपरानाही; तर हेकत्र गेअणिकृतज्ञाता आणि सुंदर आठवणी निर्माण रप्यावहूल आहे. मी सर्वांना प्रेम, प्रकाश आणि अनंदाने भरलेल्यालोहीच्या खूप खूप शुभेच्छादेते! या टीव्हीवीरील भायलक्ष्मीमध्ये क्रशीची भूमिका काकरणारा रोहित सुचांति म्हणाला, लोहीरीला माझ्या हृदयात एक विशेष स्थान आहे आणि दरवर्षी माझ्या बालपणीच्या सुंदर अठवणीना उजाळा देते शेकोटीआणि तील्युलाचा वास. लहानपणी, गळे एकत्र येऊन अनंद साजरा करायचे, आपापीभोवती नाचायचे, मिठाई वाटायचे आणि दोकांती गायचे. या वर्षांनवीन सुरुवातीच्या भेढ्यादेऊन आणि आपल्या सांस्कृतिक वारशाचा अनंद घेतलोही पेटवूनमी माझ्या कुटुंबासह या परंपरा पुढे नेण्याची योजना आखत आहे. तुम्ही घरी यजनासोबत असाल किंवा मित्रांसोबत बाहेर साल, गजक आणि तीलाच्या लाडूच्या अस्सल वीचा आस्वाद घ्यायला विसरू नका आणि र्थांतच, ढोलाच्या तालावर भांगडाही करा. तकाळ विसरू भविष्याला आशेने स्वीकारण्याचा

लोहीहासण आहे आणि यावर्षीचा कापणीचा हंगाम आणि प्रियजनांसोबत आनंद साजरा करण्यासाठी मी तुसुक आहे.

मी टीव्हीवरील 'जागृति- एक नई सुबह' या लिलिकेत कालिकांत ठाकूरची भूमिका साकारणारा नार्थ बब्बर म्हणाला, भारताच्या अनेक भागात लोहीसाजरीकेली जाते, परंतु पंजाबमध्ये यासणाचा नुभव खोरखरच अनोखा आहे. एक पंजाबी ग्रसल्याने, मी हे सांगू शकतो की या काळातील त्साही उर्जेवी तुलना कशाशीही होऊ शकत नाही. वेवेडेस घेरे सुदृढपणे सजवलेली असतात, कुट्टेकोटीमोठती एकत्र येतात आणि एकमेकाना भेच्छा देतात आणि सर्वत्र आनंदाचे वातावरण रसवते. या वर्षी, मी माझ्या मित्रासोबत आणि दुंडुवियांसोबत लोही पेटवण्यासाठी आणि रपरापिक लोकनृत्यांमध्ये भाग घेण्यासाठी एक भव्य तस्व साजरा करण्याची योजना आखत आहे. त्या वर्षासोबत गप्पा मारायला, घरी बनवलेल्या वणावर ताव मारायला, लाढू खाण्याचा आनंद यायला आणि कायम माझ्यासोबत राहतील अशा वीन आठवणी निर्माण करण्यास उत्सुक आहे. मी वर्णाना लोहीच्या खूप खूप शुभेच्छा देतो.

मीटीव्हीवरील 'जनेनेहमिले' यामालिलेत तची भूमिका साकारणारी आयुषीखुराणाम्हणाली, लोही माझ्यासाठी थोडी खास आहे कारण मानंतरची ही माझी पहिली लोही आहे. आपल्या

वीन कुटुंबासोबत ती साजरा करण्याचा उत्साह हणजे उबदारपणा आणि प्रेमाने भरलेल्या एका सुंदर मध्यायाची सुरुवात करण्यासारखे वाटत आहे. मला माठवतंय की मी लहानपणी माझ्या चुलत मावांसोबत लोहरीच्या गाण्यांवर नाचत असे आणि भाता, माझ्या पती आणि कुटुंबासोबत तोच आनंद घेअर करताना खूप छानवाटत आहे. यासणाचामाझा बाबडता भाग म्हणजे माझ्या आईने बनवलेले फिळाचे लाडू आणि गुळाचे गजक खाणे. माझा असा वेश्वरास आहे की लोहरी म्हणजे प्रेम, एकता आणि वीन मुरुवात, आणि माझ्या प्रियजनांसोबत तो नाजरा करण्यास मी खरोखरच भायवान आहे. वर्वाना प्रकाश, आनंद आणि अनंत आशीर्वदांनी गडलेल्या लोहरीच्या शुभेच्छां!

मी टीव्हीवरील 'केसे मुझे तुम मिळ गये' या मालिकेत वेराटची भूमिका साकारणारा अर्जित तनेजा हणाला, लोहरी हा नेहमीच माझ्या आबडत्या पणापैकी एक राहिला आहे. दिलीत लहानाचा मोठा तालायामुळे हा उत्सव म्हणजे जादूहोतीशेकोटी आणि डोलाच्या लयबद्द तालापासून ते प्रियजनांनी गडलेल्या आनंदापर्यंत. लहानपणी मी उत्साहने रोगेरी जाऊन तीळ आणि गुळाची रेवडी गोळा करायचो - त्या आठवणी माझ्यासाठी खूप खास माहेत! पण मलासर्वांत जास्त आठवण येती म्हणजे माझ्या आईच्या घरी बनवलेल्या मक्के की रोटी आणि परसों का साग घांवी - तिच्या स्वयंपाकाची जादू

कोणीही पुहा निराण करू शकत नाही आणि ते ब्रायाची इच्छामाला दररोज होते. या वर्षी, मी 'कैसे उमेश तुम मिळ गेय' च्या शूटिंगमध्ये व्यस्त असल्याने, मी दिल्लीतील माझया कुटुंबाला भेटू शकणार नाही आणि सणाचा आनंद नक्कीच मिस करेन. तुम्हा नवांची लोहरी प्रेम, ऊबदारपणा आणि आनंदाने भरलेली असावी. तुम्हासवांना लोहरीच्या शुभेच्छा! मी टीव्हीवरील 'वसुधा' या मालिकेत वसुधाची यूमिका साकाराणारी प्रिया ठाकूर म्हणाली, पजाब आणि चंद्रीगडमध्ये राहिल्यामुळे, लोहरीचे माझ्या दिद्यात एक विशेष स्थान आहे. हा सण केवळ अंतरप्रांबद्दल नाही तर तो एकता, ऊबदारपणा आणि उत्सवाचे प्रतीक आहे. आम्ही मक्की की रोटी, सरसों का साग आणि रेवडी आणि गजक सारख्या गोड मेष्टानांचा आसवाद घेत उत्साही शेकोट्या, ढोल-तांशांचा ताल आणि मित्रमंडळी आणि कुटुंबियांसोबत साजरा केलेल्या उत्सवांच्या माझ्या अंजूनही आठवणी आहेत. लोहरी नेहमीच कृतज्ञता आणि सकारात्मकतेची भावना घेऊ येते, हेवाळ्याचा शेवट आणि नवीन मुरुवातीचे स्वागत करते. या वर्षी, मी माझ्या 'वसुधा' शोसाठी मुंबईत असतानापारंपारिक पदुदीने लोहरीचा सण साजरा करणे मिस करेन, पांतु उत्सवाची भावना नेहमीच माझ्यासोबत राहील. हा सुंदर सण साजरा करणाऱ्या नवांना, मी प्रेम, हास्य आणि आनंदाने भरलेल्या लोहरीच्या शुभेच्छा देतो. लोहरीच्या शुभेच्छा!

रवाल यांच्या कला आणि संस्कृतीला प्रोत्साहन देणाऱ्या दृष्टिकोनाची प्रशं

लंडनस्थित अनिल अगरवाल
मिनीग्राहन प्रतिष्ठो राजदूत

लाइड स्टुडिओ ट्रस्टला
नभा अध्यक्षांची भेट
लाइड स्टुडिओचे सर्वेसर्वा असणार

ता प्रोत्साहन देण्यासाठी केलेल्या दूदल अनिल अगरवाल यांचे मी

नानता. जगभरातील कलाकाराना यथा
येत्यांच्या भागातील संस्कृती आणि
प्रदर्शित करण्याची संधी मिळेल,
यांनी आपल्या भाषणात सांगितले.
डॉ स्टुडिओ दूसर हे अशा
रांना आपली कला सादर
जागतिक मंच बनेल.
यांनी कला, संस्कृती आणि
पूर्णतेचा अखंड समावेश असलेल्या

वत्यकरताना वेदांत समूहाचे निल अगरवाल म्हणाले, युडिओजयेथे माननीय श्री. ओम वागत करणे हा आमच्यासाठी त्यांचा दृष्टीकोन आणि नेतृत्व वळ आर्थिक सहयोगातून नव्हे न वारसा जपत आणि साजरा आणि युनायटेड किंगडम संबंध अधिक दृढ करण्यासाठी कसभा अध्यक्षांनी शिक्षण, निकरण आणि अंगणवाड्यांना रूपांतरित करून मुलांच्या कासासाठी वेदांत समूह करत प्रणी प्रयत्नांचे ही कौतुक केले. विनामूल्य शिक्षण आणि पोषक समाजातील वंचित घटकांच्या वास्तूच्या गाईडड ट्रॉने या भेटीचा समारोप झाला. ओम बिर्ला यांनी कला आणि संस्कृतीला प्रोत्साहन देण्याच्या या स्थळाच्या समृद्ध वारशाचे कौतुक केले. सांस्कृतिक पातलीवरून राजनैतिक संबंध सुधारणे आणि लोकांमधील भावसंबंध अधिक दृढ करणे यात अशी सांस्कृतिक स्थळे खूप महत्वाची भूमिका बजावू शकतात या अनुंबंगानेही यावेळी चर्चा झाली.

अनिल अगरवाल रिहरसाइड स्टुडिओला ओम बिर्ला यांनी दिलेली भेट ही भारत आणि युनायटेड किंगडमधील बल्कट आणि विकसित होत असलेल्या संबंधांचे प्रतीक आहे. ही भेट दोन्ही ग्राउंड्या सांस्कृतिक पूल तयार करण्याच्या सामायिक दृष्टीकोनाला अधोरेखित करत परस्पर समृद्धतेच्या भविष्याची पायाभरणी करते.

साकारण्याबाबत सागंतल मत!

माणि माझ्या परफॉर्मन्समध्ये त्यांचा समावेश करण्याचा प्रयत्न करतो.

७६) मासे पकडणारी	३७) जादू हस्तलाघव
जमात	३८) खोदकाम
७७) नग, उंच ढोँगर	३९) जन्ममृत्यु
७८) गोष्ट	४०) पालट
उपे शब्द :-	४१) दरवाजा
२) रंगांदंग करण्याचे	४२) सामान
विलासमंदिर	४५) चावणारा
३) होडी	४७) केसांची बट
४) दृष्टी	४८) बढाई, बडबड
५) आडाचे टॉनिक	४९) कावणाराचे ओरडणे
६) खाण्डी गोष्ट फुगावून	५०) मुख, चेहरा
सांगणे	५१) फसणे
७) साप	५३) फुलांचा राजा
८) जे कशवायास पहिजे	५५) पाणी
ते न करता नको ते	५६) जेवणातील देन
करण्याचा वृत्तीचा	पदार्थ
९०) सर्व, एकूणएक	५८) दुष्ट माणस
९१) नमस्कार	५९) छोटा, लहान
९४) योग्य, उचित	६०) च्या सह
९५) सेवक	६२) च्या - - बद्दल
९८) चावट	६४) इमारतीच्या पायात
९९) अनेकदेळा	भरण्याचा दाढी
२१) श्रीमातीची चरित्रगाथा	प्रकार
२३) रसदार	६६) कोबळी फांदी
२८) डावा	६९) हुक्की, लहर
२९) खेकडा	७१) बशीचा जोडीदार
३०) रत्नाकर	७३) भास
३१) सापाने सोडलेली	७४) वाचा, किरणा
त्वचा	व्यापारी
३३) एकाग्र नजर	७५) पडसे
३४) नवयाचा भाऊ	(उत्तर उत्ताच्या अंकात)

शब्दकोडे क्रमांक २०१३

A crossword puzzle grid in Marathi. The grid consists of white squares for letters and black squares for empty space. Numbered entries are provided for both horizontal and vertical words.

Horizontal Entries:

- 1) १
- 2) २
- 3) ३
- 4) ४
- 5) ५
- 6) ६
- 7) ७
- 8) ८
- 9) ९
- 10) १०
- 11) ११
- 12) १२
- 13) १३
- 14) १४
- 15) १५
- 16) १६
- 17) १७
- 18) १८
- 19) १९
- 20) २०
- 21) २१
- 22) २२
- 23) २३
- 24) २४
- 25) २५
- 26) २६
- 27) २७
- 28) २८
- 29) २९
- 30) ३०
- 31) ३१
- 32) ३२
- 33) ३३
- 34) ३४
- 35) ३५
- 36) ३६
- 37) ३७
- 38) ३८
- 39) ३९
- 40) ४०
- 41) ४१
- 42) ४२
- 43) ४३
- 44) ४४
- 45) ४५
- 46) ४६
- 47) ४७
- 48) ४८
- 49) ४९
- 50) ५०
- 51) ५१
- 52) ५२
- 53) ५३
- 54) ५४
- 55) ५५
- 56) ५६
- 57) ५७
- 58) ५८
- 59) ५९
- 60) ६०
- 61) ६१
- 62) ६२
- 63) ६३
- 64) ६४
- 65) ६५
- 66) ६६
- 67) ६७
- 68) ६८
- 69) ६९
- 70) ७०
- 71) ७१
- 72) ७२
- 73) ७३
- 74) ७४
- 75) ७५
- 76) ७६
- 77) ७७
- 78) ७८
- 79) ७९
- 80) ८०
- 81) ८१
- 82) ८२
- 83) ८३
- 84) ८४
- 85) ८५
- 86) ८६
- 87) ८७
- 88) ८८
- 89) ८९
- 90) ९०
- 91) ९१
- 92) ९२
- 93) ९३
- 94) ९४
- 95) ९५
- 96) ९६
- 97) ९७
- 98) ९८
- 99) ९९

Vertical Entries:

- 1) मासे पकडणारी
- 2) जमात
- 3) नग, उंच डोंगर
- 4) गोष्ट
- 5) उपे शब्द :-
- 6) रंगदंग करण्याचे
- 7) विलासमंदिर
- 8) होडी
- 9) दूरी
- 10) झाडाचे टॉनिक
- 11) एखादी गोष्ट फुगवून सांगणे
- 12) साप
- 13) जे करावयास पाहिजे ते न करता नको ते करणाऱ्या वृत्तीचा
- 14) सर्व, एकूणाएक
- 15) नमस्कार
- 16) योग्य, उचित
- 17) सेवक
- 18) चावट
- 19) अनेकलेळा
- 20) श्रीरामाची चरित्रगाथा
- 21) रसदार
- 22) डावा
- 23) खेकडा
- 24) रत्नाकर
- 25) सापाने सोडलेली त्वचा
- 26) एकाग्र नजर
- 27) नवव्याचा भाऊज
- 28) जादू हस्तलाघव
- 29) खोदकाम
- 30) जन्मसृत्यू
- 31) पालट
- 32) दरवाजा
- 33) सामान
- 34) चावणारा
- 35) केसांची बट
- 36) बढाई, बडबड
- 37) कावळ्याचे ओरडणे
- 38) मुख, चेहरा
- 39) फसणे
- 40) फुलांचा राजा
- 41) पाणी
- 42) जेवणातील दोन पदार्थ
- 43) दुष्ट माणूस
- 44) छोटा, लहान
- 45) च्या सह
- 46) च्या - - बद्दल
- 47) इमारतीच्या पायात भरायाचा दगडी प्रकार
- 48) कोवळी फांदी
- 49) हुक्की, लहर
- 50) बशीचा जोडीदार
- 51) भास
- 52) वाचा, किरणा व्यापारी
- 53) पडसे
- 54) (उत्तर उडाच्या अंकात)

काही तूळः आ
सल्ला खुप धैर्यव

आणि प्रवास अश्वास योडा त्रास होऊ शकतो. आज कोणतेही महत्त्वाचे काम इतरांच्या हाती देऊ नका.

वृश्चिक : आज घरातील खांडणांपासून कलहातून सुटका होईल. सरकारच्या काही योजनांमध्ये पैसा गुंतवायचा विचार करू शकता. घरात वाद होईल. व्यवसायात काही

जाऊ बदल कराव लागतात. धनुः आजचा दिवस तुमच्यासाठी सुख-सुविधा वाढवणारा असेल. तुमच्या मान-सन्मानात वाढ होईल. ब-याच कालावधीनंतर तुमच्या काही मित्रांची भेट होईल. तुम्हाला वरिष्ठांकडून काही सल्ला मिळू शकतो. मकरः नातेवाईकांसोबतचं नात अधिक घडू होईल. आजचा दिवस तुमच्यासाठी धावपळ करणारा असेल. तुम्हाला जास्त काम करावे लागेल. कुम्भः तुमच्या जोडीदाराबोर मुश्ख असलेले रुसवे-फुगवे दूर होतील. नोकीरी शोधणा-याना आनंदाची बातमी एकावला मिळेल. तुम्ही नवीन वाहन खेरेदी करू शकता. मीनः तुमच्या कामामुळे जोडीदाराला कमी वेळ द्याल. त्यामुळे जोडीदार नाराज होईल. आज कुणाकडूनही पैसे उधार घेऊ नका. वाहन खेरेदीचा योग आहे. आर्थिक विधीवालांनी चिन्ता करू शकते.

प्राडवे शब्द :-

- (१) जुना, प्राचीन
- (२) धोकादायक
- (३) वाळवी
- (४) गरजू नडलेला
- (५) जागर, झोपेचे खोबरे
- (६) किंमत
- (७) दंत
- (८) नर्तक (चैटेट)
- (९) चौकशी, विचारपूस
- (१०) आश्रय
- (११) पुरुष
- (१२) कॅल्युलेटरला मराठी शब्द
- (१३) एक भट्की जमात
- (१४) विक्रीपत्रा पापी

भावितव्यार्थ

→ काळ चातुर्मासाचा, आरोग्य जपण्याचा

आशाढी एकादशीनंतर

चार्तुमासाला प्रारंभ होते. आषाढाटली ही एकादशी देवशयनी मानली जाते. महणजे यानंतरचे पुढचे चार महिने देव निद्रिस्त अवस्थेत असतात. कार्तिक महिन्यातल्या प्रबोधिनी एकादशीपर्यंतचा काळ चातुर्मास मानला जातो. चार्तुमासाच्या काळात श्रीविष्णु श्रीरसगारी योगिनिद्रा घेत असतो. त्यामुळे या काळात विष्णुची उपासना करण्याबाबत सांगण्यात आल आहे. हिंदू धर्मात या चातुर्मासाचं खूप महत्त्व आहे. या काळात कोणतीही शुभकार्य केली जात नसली तरी ब्रतवैकल्यं, सणवार यांची रेलवेल असते. या काळातली ब्रतवैकल्यं, उपवास यांचं धार्मिक महत्त्व तर आहेच शिवाय वैज्ञानिक दृष्टीकोनानुनी याचा विचार करण्यात आला आहे. हा दृष्टीकोन समजून घेण्याचा प्रयत्न करायला हवा.

अयुवेदात क्रतूसानुसार आहाराचं महत्त्व सांगण्यात आल आहे. चातुर्मासाचा काळ हा पावसाळ्याचा असतो. या काळात शरीरातला अनी मंदावते. पचनशक्ती क्षीण झालेली असते. एकदंदरित काय, तर या काळात वातावरणात फारसं चैतन्य नसते. याची प्रविती आपल्यात ताही ताही येत असते. पावसाळ्याचा वाहेरांचा वातावरणही काहीसं मंद

आणि कुंद असतं. चार्तुमासात काही गोष्ठी निषिद्ध मानण्यात आल्या आहेत. तामसी, सामिष आहार या काळात वर्ज रकण्याबाबत सांगण्यात आलं आहे. या काळात एक वेळ भोजन घण्यास सांगण्यात आलं आहे. पावसाळ्यात अमी मंदावत असल्याने पचनसंस्थेचं कार्य मंदातीने चालत. एक वेळ उपवास केल्याने पचनसंस्थेवर ताण येत नाही आणि आरोग्य उत्तम राहत.

म्हणूनच या काळात साधा,

साचिक आहार घेतला जातो. एक वेळ लंघन केल्याने शरीरातले दोष कमी होतात. शीरीर हलकं होतं. शरीराचा समतोल राखला जातो.

धार्मिक परंपरा

मौनब्रतात चातुर्मासात होते. तसंच या काळात निदानलस्ती करण्यासही मनई करण्यात आली आहे. एखाद्याबद्दल वाईट बोलण, वाईट विचार करण याला फाटा द्यायला हवा. फक्त चातुर्मासातच नाही तर आयुष्यभर या ब्रताचं पालन करायला हवं. चातुर्मासाच्या

निमित्ताने निदान याची सुरुवात तरी करायला हवी. आजच्या आधुनिक जमान्यात पूर्व मौनब्रत पाळण शक्य नसलं तरी मोजक बोलण, वायफल बडबड न करण, आयुष्याबाबत एक वेळ भोजन घण्यास सांगण्यात आलं आहे. पावसाळ्यात अमी मंदावत असल्याने पचनसंस्थेचं कार्य मंदातीने चालत. एक वेळ उपवास केल्याने पचनसंस्थेवर ताण येत नाही आणि आरोग्य उत्तम राहत.

चातुर्मासात मंदावलेल्या शक्तीमुळे बोलण्यावरही मर्यादा ठेवण्यास

सांगण्यात आल आहे. आशाढ मासानंतर

श्रावणाची सुरुवात होते. श्रावण म्हणजे सण आणि ब्रतवैकल्यांचा महिना. या काळातल्या ब्रतामुळे आरोग्य

उत्तम राहतं तसंच मंगळांगूर, नागपंचमीसारख्या परंपरा आणि सांगण्यात मित्रित महिला एकत्र जमतात.

निरस वातावरणात थेंडे रंग भरण्याचा

प्रयत्न करतात. चातुर्मासाकडे फक्त धार्मिक दृष्टीकोनानुसार न पाहता

त्याचं वैज्ञानिक आणि सामाजिक महत्त्व जाणून घेतलं पाहिजे. असं झालं तरच आपण आपल्या धार्मिक परंपरांची आजच्या काळांशी सांगड घालू शूरू.

● ● ●

सांगण्यात तसंच मंगळांगूर, नागपंचमीसारख्या परंपरा आणि सांगण्यात मित्रित महिला एकत्र जमतात.

निरस वातावरणात थेंडे रंग भरण्याचा

प्रयत्न करतात. चातुर्मासाकडे फक्त धार्मिक दृष्टीकोनानुसार न पाहता

त्याचं वैज्ञानिक आणि सामाजिक महत्त्व जाणून घेतलं पाहिजे. असं झालं तरच आपण आपल्या धार्मिक परंपरांची आजच्या काळांशी सांगड घालू शूरू.

● ● ●

चातुर्मासात होते. तसंच या काळात निदानलस्ती करण्यासही मनई करण्यात आली आहे. एखाद्याबद्दल वाईट बोलण, वाईट विचार करण याला फाटा द्यायला हवा. फक्त चातुर्मासातच नाही तर आयुष्यभर या ब्रताचं पालन करायला हवं. चातुर्मासाच्या

सांगण्यात आल आहे. आशाढ मासानंतर

श्रावणाची सुरुवात होते. श्रावण महिना. या काळातल्या ब्रतामुळे आरोग्य

उत्तम राहतं तसंच मंगळांगूर, नागपंचमीसारख्या परंपरा आणि सांगण्यात मित्रित महिला एकत्र जमतात.

निरस वातावरणात थेंडे रंग भरण्याचा

प्रयत्न करतात. चातुर्मासाकडे फक्त धार्मिक दृष्टीकोनानुसार न पाहता

त्याचं वैज्ञानिक आणि सामाजिक महत्त्व जाणून घेतलं पाहिजे. असं झालं तरच आपण आपल्या धार्मिक परंपरांची आजच्या काळांशी सांगड घालू शूरू.

● ● ●

सांगण्यात तसंच मंगळांगूर, नागपंचमीसारख्या परंपरा आणि सांगण्यात मित्रित महिला एकत्र जमतात.

निरस वातावरणात थेंडे रंग भरण्याचा

प्रयत्न करतात. चातुर्मासाकडे फक्त धार्मिक दृष्टीकोनानुसार न पाहता

त्याचं वैज्ञानिक आणि सामाजिक महत्त्व जाणून घेतलं पाहिजे. असं झालं तरच आपण आपल्या धार्मिक परंपरांची आजच्या काळांशी सांगड घालू शूरू.

● ● ●

सांगण्यात होते. तसंच या काळात निदानलस्ती करण्यासही मनई करण्यात आली आहे. एखाद्याबद्दल वाईट बोलण, वाईट विचार करण याला फाटा द्यायला हवा. फक्त चातुर्मासातच नाही तर आयुष्यभर या ब्रताचं पालन करायला हवं. चातुर्मासाच्या

सांगण्यात आल आहे. आशाढ मासानंतर

श्रावणाची सुरुवात होते. श्रावण महिना. या काळातल्या ब्रतामुळे आरोग्य

उत्तम राहतं तसंच मंगळांगूर, नागपंचमीसारख्या परंपरा आणि सांगण्यात मित्रित महिला एकत्र जमतात.

निरस वातावरणात थेंडे रंग भरण्याचा

प्रयत्न करतात. चातुर्मासाकडे फक्त धार्मिक दृष्टीकोनानुसार न पाहता

त्याचं वैज्ञानिक आणि सामाजिक महत्त्व जाणून घेतलं पाहिजे. असं झालं तरच आपण आपल्या धार्मिक परंपरांची आजच्या काळांशी सांगड घालू शूरू.

● ● ●

सांगण्यात तसंच मंगळांगूर, नागपंचमीसारख्या परंपरा आणि सांगण्यात मित्रित महिला एकत्र जमतात.

निरस वातावरणात थेंडे रंग भरण्याचा

प्रयत्न करतात. चातुर्मासाकडे फक्त धार्मिक दृष्टीकोनानुसार न पाहता

त्याचं वैज्ञानिक आणि सामाजिक महत्त्व जाणून घेतलं पाहिजे. असं झालं तरच आपण आपल्या धार्मिक परंपरांची आजच्या काळांशी सांगड घालू शूरू.

● ● ●

सांगण्यात होते. तसंच या काळात निदानलस्ती करण्यासही मनई करण्यात आली आहे. एखाद्याबद्दल वाईट बोलण, वाईट विचार करण याला फाटा द्यायला हवा. फक्त चातुर्मासातच नाही तर आयुष्यभर या ब्रताचं पालन करायला हवं. चातुर्मासाच्या

सांगण्यात आल आहे. आशाढ मासानंतर

श्रावणाची सुरुवात होते. श्रावण महिना. या काळातल्या ब्रतामुळे आरोग्य

उत्तम राहतं तसंच मंगळांगूर, नागपंचमीसारख्या परंपरा आणि सांगण्यात मित्रित महिला एकत्र जमतात.

निरस वातावरणात थेंडे रंग भरण्याचा

प्रयत्न करतात. चातुर्मासाकडे फक्त धार्मिक दृष्टीकोनानुसार न पाहता

त्याचं वैज्ञानिक आणि सामाजिक महत्त्व जाणून घेतलं पाहिजे. असं झालं तरच आपण आपल्या धार्मिक परंपरांची आजच्या काळांशी सांगड घालू शूरू.

● ● ●

सांगण्यात तसंच मंगळांगूर, नागपंचमीसारख्या परंपरा आणि सांगण्यात मित्रित महिला एकत्र जमतात.

निरस वातावरणात थेंडे रंग भरण्याचा

प्रयत्न करतात. चातुर्मासाकडे फक्त धार्मिक दृष्टीकोनानुसार न पाहता

त्याचं वैज्ञानिक आणि सामाजिक महत्त्व जाणून घेतलं पाहिजे. असं झालं तरच आपण आपल्या धार्मिक परंपरांची आजच्या काळांशी सांगड घालू शूरू.

● ● ●

सांगण्यात होते. तसंच या काळात निदानलस्ती

